

Herinneringen aan 'De Nest'

Arie Pieters

Herinneringen aan 'De Nest'

De 's-Gravendeelse wijk 'De Nest' in vroeger tijden

Arie Pieters

Schrijver: Arie A. Pieters

Omslagontwerp: Arie A. Pieters

Foto's:

Collectie/archief Arie A. Pieters,

collectie A. Pieters-Berkman †, collectie J. Berkman,

collectie A. Hartman, collectie R. Barendregt,

collectie/archief Historische Vereniging 's-Gravendeel,

collectie/archief HW Wonen

ISBN: 9789463422642

Uitgegeven door: Mijnbestseller.nl

Print: Printforce, Alphen a/d Rijn

Copyright: Arie A. Pieters©

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. De eerste 'flats' in het dorp
3. De Watersnoodramp van 1953 en woningnood
4. Straten 'zonder' auto's
5. 't Schenkeltje
6. Verkeer naar het veer
7. Blijvende herinnering: kluswoningen
8. 'Fotoalbum'
9. Nawoord
10. Woord van dank
11. Nuttige adressen

1. Inleiding

'Een boekje over 'De Nest' zou toch ook leuk zijn?' Dat was één van de vragen die ik kreeg nadat ik het boekje over het oude, gesloopte wijkje Bevershoek had gemaakt (voorjaar van 2017). Veel mensen waardeerden het boek over het verdwenen wijkje. En aangezien algemeen wel bekend was dat ik voor mijn werkzaamheden voor HW Wonen heel veel oude foto's van de buurt had opgezocht, voor de feestelijke oplevering van de wijk 'De Nest', of 'Bevershoek', zoals de gemeente Binnenmaas de wijk tijdens het hele herstructureringsproces was gaan noemen, best wel een logische vraag. Een deel van de oude foto's die ik het afgelopen jaar (2016) had verzameld was door HW Wonen gebruikt voor een mooie fotopresentatie in het Partycentrum Concordia. Daar werd de oplevering van de wijk gevierd met o.a. muziek, hapjes en drankjes en een heerlijk diner. En na de avond in Concordia kregen alle, bijna 300 aanwezige gasten een memorystick met de foto-presentatie mee naar huis.

Bevershoek, of laten we voor de rest van dit boek nu maar meteen overschakelen op de aanduiding 'De Nest', want zo noemen vrijwel alle 's-Gravendelers van veertig plus de wijk feitelijk nu nog, heeft in de periode tussen 2009 en 2017 een ware metamorfose ondergaan. Ondermeer de vroegere flats, gebouwd in 1954, meteen na de Watersnoodramp van 1953, verdwenen van het toneel. En ook een groot deel van de net na de Tweede Wereldoorlog en ook de na Watersnood gebouwde rijtjeshuizen kreeg de sloperskogel 'op bezoek'. Een klein deel bleef bewaard (de Wilhelminastraat) en werd in de loop van 2016 verkocht als kluswoningen. Inmiddels zijn al deze kluswoningen bewoond en uiteraard komen ze voorbij in dit boek.

Uiteraard had de herstructurering vooral betrekking op de huurwoningen. En eerlijk is eerlijk, ondermeer de voormalige flats in de Oranjestraat waren eigenlijk niet echt meer van deze tijd. Bovendien waren de appartementen in de jaren tachtig al een keer grondig gerenoveerd en in 2009 viel definitief het doek voor deze woningen. Dat sommige huizen nog wel bruikbaar waren bewezen de rijtjeshuizen in de Wilheminastraat, die als kluswoningen redelijk snel weer nieuwe eigenaren hebben gekregen. En zo bleef toch een klein deel van de huizen die in de jaren tussen 1948 en 1956 zijn verrezen overeind als een tastbare herinnering aan de periode van woningnood. Die woningnood was er ook mede voor verantwoordelijk dat er niet altijd heel goed werd gelet op kwaliteit. Er moesten immers in een snel tempo woningen worden gebouwd. 'De Nest' bestond net na de Tweede Wereldoorlog feitelijk maar uit enkele straten en de huurwoningen stonden toen in ondermeer de Groene Kruisstraat en de Bernhardstraat. In dit boekje kijken we aan hand van vele tientallen foto's terug op hoe de wijk er tot pakweg 2008 uitzag. Hopelijk is het een 'feest der herkenning' voor iedereen die de wijk in de oude vorm nog mee heeft gemaakt.

2. De eerste 'flats' in het dorp

Wij noemden ze zolang als ze er hebben gestaan 'flats', maar mensen uit de stad zullen daar vast en zeker hun schouders voor op hebben gehaald, want goed beschouwd ging het om appartementen van twee hoog (3 'woonlagen'): De flats in de Oranjestraat, die in 1954 zijn verrezen. Het was hoe dan ook de eerste 'echte' hoogbouw in het dorp 's-Gravendeel en ze waren in 1954 best hard nodig, want er brak een periode van woningnood aan. Er waren veel jonge gezinnen en de Watersnoodramp had er een jaar eerder ook voor gezorgd dat er in 's-Gravendeel flink wat huizen waren verwoest, of zwaar beschadigd waren geraakt. Het was na de Watersnood dus niet alleen een kwestie van schade herstellen aan dijken, woningen, enz. Nieuwbouw was echt noodzakelijk.

De uitbreiding werd gezocht in het gebied ten oosten van de Groene Kruisstraat en Bernhardstraat. De zuidgrens van het gebied waar de nieuwe woningen zouden gaan verrijzen werd gemarkeerd door de dijk van 't Schenkeltje en de sloot die daar toen nog langs liep. Als eerste ging de nieuwbouw van de flats aan de Oranjestraat van start en binnen een goed jaar werden de appartementen opgeleverd. Daarna volgde de bouw van de rijtjeshuizen in ondermeer de Wilhelmina-, de Nassau-, en de Marijkestraat. Binnen een goede twee, drie jaar werd een nieuwbouwwijk uit de grond gestampt en dat was zeker voor die tijd een hele prestatie. Het werk werd in die tijd gedaan met behulp van omgebouwde GMC trucks, die afkomstig waren uit de legerdump (achtergelaten trucks van het Amerikaanse en Canadese leger) en eenvoudige draglines. En er liepen ook nog heel wat mensen met spade en kruiwagen.